

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben negyedévre . . . 3 korona.
 Egészévre 12 „
 Vidéken: negyedévre . . . 5 „
 Egészévre 20 „

László József
 laptulajdonos.

Szentmiklósi József
 felelős szerkesztő.

Egyes szám ára 4 filler.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Csapó-utca 9 sz. — Telefon: 275
 Kéziratok nem adódnak vissza.

Harmincz millió magyar.

Debreczen, július 15.

Mikor a nyári forróság tetőpontja felé törekszik, a politika napi kérdéseit rendesen hidegre tesszik.

Ez talán inkább természetes szükségből, mintsem kényelemből ered. Legalább ezt kell feltennünk, midőn látjuk, hogy a forró évszakban nemcsak az aktív politikusoknál, hanem a nagy közönségnél is megcsappant mértékben jut kifejezésre az érdeklődés a közügyek iránt és a visszhang nagyon tompa. Örvendetes kivételt tesz ebben a budapesti kereskedelmi és iparkamara utolsó közgyűlése.

Egy kamarai tag szóvá tette a kiegyezés kérdését s utalt a bizonytalanság gazdasági hátrányaira. A kamara érdemes elnöke Lánchy Leó udvari tanácsos, kiemelte válaszában, hogy Széll Kálmán miniszterelnök az ország érdekeit minden körülmények közt megfogja védeni, mit az egész gyűlés az interpellálóval együtt tudomásul vett. A bizalom a kormányelnök iránt megtisz-

telő és teljesen indokolt. Ámde a kérdés veleje ezzel csak érintve van, mert az ügy jelen állapotában az iparra és kereskedelemre nézve nem csupán az fontos, vajjon meglesznek-e védve az ország érdekei, hanem főleg az, hogy mely uton lesznek megvédve? Ha tekintjük az interpelláló politikai pártállását, nem foroghat fenn kétség, hogy ő is így értette kérdését és a kamara éleselméjű elnökéről is fel kell tenni, hogy helyesen értette meg azt. A válasz és annak tudomásul vétele azt jelenti, hogy a kérdést csak pillanatnyilag tették hidegre, a mi ez idő szerint a legezélszerűbb.

Sokkal könnyebb ilyenkor oly kérdésekről beszélni, melyek csupán abszkrét érdekekkel bírnak. Így pl. Rákosi Jenő beszéde, melyet az Amerikában élő magyaroknak szánt zászló felavatásakor mondott, az eszmék s az indítványok egész teljes bőségét foglalja magában. Igen pesszimistikus kedvében volt ugyan az ünnepi szónok, de ennek dacára, oly képet varázolt hallgatói

szeme elé, mely a képzeletet hatalmas lángra gyújtani alkalmas.

Profétai pillantás volt-e a jövőbe, vagy csak fantasztikus álomkép? — Magyarország nyelvben is egységes harmincz millió magyarral! Hazánk sikterülete kétségkívül képes mostani népességének kétszeresét is eltartani, ha intenzívebben és több oldalra kiterjeszkedve dolgozunk, de más kérdés az, vajjon végbe megy-e a lakosság átalakulása nyelvben is egységessé?

E tekintetben — úgy látszik — sokan vannak a kishitűek, annak dacára, hogy kishitűsége nincs ok. Csak az eddig elért haladást kell előítélet nélkül tekintetbe venni, hogy a legmesszebb menő optimizmust is igazoltnak tarthassuk. Szinte nagyszerű az a hódítás, melyet a magyar nyelv az utolsó huszonöt év alatt tett.

Meggyőződhetünk erről úgy a vidéki városokban, mint a fővárosban és faluhelyeken is, ha a mai állapotot összehasonlítjuk a 25 év előttivel.

Vegyük csak a magyar sajtó

A „Szabadság” tarczája.

Ákácfalevél.

„Szeret, nem szeret, szeret, nem szeret” . . .
 Letépdese az ákác-levelet.
 És elbusulok a zord faleletre;
 Szeret szívből, szinből, kicsit . . . csepet se . . .

„Szeret, nem szeret, szeret, nem szeret” . . .
 . . . Befogja két kis kéz a szememet . . .
 Nem kértem, hogy ki, Te meg nem felelsz,
 Csak két karoddal lágyan átölelsz,
 . . . „Bohó fiu, hát hogyan szeretsz élek!” . . .
 — S én nem hiszek az ákác falevélnak . . .

Iff. Szilágyi Imre.

Az őrnagy ur.

Irta: Fáy Nándor.

A májusi vér majd szétrepesztette a fák ereit, a városka tisztjei a két legöregebbik zászlóaljparancsnok nyugalombavonulását parentálják el a tisztí étkezében, mikor a különben otthon étkező nős ezredes izgatottságában feltűzatszor megbotolva a sarkantyujában úgy esett be a terembe:

— Roppant ujság! Roppant kitüntetés!

Csörömpölve hullottak a villák a tányérokra. Némán figyelt mindenki.

Roppant ujság! Egyszerre két áthelyezés! Főherczeg tiszteli meg az ezredünket. Ő lesz a negyedik zászlóalj parancsnoka, a harmadiké Branne őrnagy.

Repdestek, hullámoztak a kíváncsiság és az érdeklődés sugarai a levegőben.

— Milyen ember a fenség? Hát Branne őrnagy? A főherczeg egész komolyan parancsnok lesz-e? Az őrnagy szekáns-e?

A válaszokat csakhamar megtudták, hogy: a főherczeg épp oly komolyan veszi a hivatását, mintha pickauf vitte volna fela rangjáig, az őrnagy pedig nem szekáns hanem bámulatos erős kezű ember, aki alatt a harmadik zászlóalj legényei minta katonákká lettek. Branne tartózkodó modoru ember volt: nem váltott ki rokonszenvet a bajtársaiból. Hideg maradt mindig az areza, de a szeme villogása mutatta, hogy belső életet él.

Az ezredesnek, akinek az őrnagy ridegsége éppenséggel nem tetszett, dicőseges híre volt affelől, hogy nyolcz száz ember közül is meglátta: melyik képtelen a katonai szolgálat komoly teljesítésére, vagyis: melyik bakának a sapkája áll ferdén. Mődfelett bosszantó volt, hogy Branne őrnagy zászlóaljában mind-egyiknek a sapkája egyenesen állt, így

hát az őrnagyba a legmagasabb szolgálatban sem lehetett belékötni.

Lassan itt volt már az ezredgyakorlatok ideje. Egyik júliusi hajnalban már három órakor indult el a homoki puszta felé a negyedik zászlóalj, a másik három pedig, mely „ellenség” volt, öt órakor. Ennek a főherczeg volt a parancsnoka. Ugy kontemplálták a haditervet, hogy ütközetre körülbelül tíz órakor kerül a sor, vagyis másszóval a parancs az volt, hogy pontban tíz órakor lesz az ütközett.

A homoki pusztának és környékének nagyon becsületes volt a talaja, a mely a világ minden kincseért sem lett volna hűtlen a nevéhez: futóhomok volt biz az, amely rohamvást settenkedett le a bakkanesok lyukaesain s égette a talpat, hogy csak úgy tánczolt rajta a katoná. A pusztától északkeletre egy erdőnek csufolt hatalmas fás terület volt, a melyre még a fa óvoda nevet is tulzásnak lehetett venni. Ennek a táján kellett megtörténnie az összezapásnak.

Branne őrnagy megkerülte az erdőt valami egy órai járásra és szokatlanul idegesen fészkelődött a lován az egész uton, mert kétségbeejtő volt, hogy hova helyezze el fődőzéke a csapatját, mikor az utolsó országúti kutig pontos, katona térképen nyoma sem volt egy parány

mai állapotát, kivált a vidékiét és hasonlítsuk össze a negyedszázad előttivel!

A ki a néppel érintkezik, azt is tudja, hogy a nemzetiségek követeléseivel sem úgy áll a dolog, mint sokan elhítenni akarják, különben nem lehetne a napirenden, hogy nem magyar ajkú szülők oly nagyszámban adják gyermekeiket „cserébe“ a magyar nyelv megtanulása végett.

Egy hatalmas, harmincz millió, nyelvben egységes magyartól lakott Magyarország álmának megvalósulása számos állami és társadalmi feladat helyes megoldásától függ. Közigazgatást, igazságszolgáltatást, közoktatást, gazdasági politikát a képzelhető legmagasabb fokra kell emelnünk, hogy Magyarország minden polgára ne csak szeresse a közös hazát, hanem büszke is legyen rája s mindenkinek testvért kellene látni polgártársában.

A távol idegenben élő honfitársaink iránt ápoltt szeretettel egyenlő szeretetet érezzünk azok iránt is, kik egy göröngyön élnek velünk s kiknek sorsa oly szorosan együvé forrott a miénkkel.

Az állami feladatok megoldása jó úton halad előre s a nemzet minden téren bizalommal s jó reménnyel kíséri a Széll-kabinet munkáját.

Csak a társadalom is ugyan-ezen vonalon mozogjon és szintén tegye meg a maga kötelességét, akkor eljőhet az az idő, midőn azon fognak esodálkozni, hogy nyelvben egységes harmincz millió magyartól lakott Magyarországról egykor csak mint álomról lehetett beszélni.

POLITIKAI HIREK.

A függetlenségi-párt terve. A függetlenségi-párt Kossuth-ünnepélyt rendező bizottsága tegnap tudvalevőleg értekezletet tartott a Kossuth Lajos századik születés napjának megünneplése tárgyában. Hogy mit határoztak, azt bőségesen megírtuk. Volt azonban ennek az értekezletnek egy pontja, a melyet nagy titokban tartanak. Hogy mi a tárgya e titoknak és mi az oka a titkálózásnak, arra nézve két verzió kering.

Az egyik szerint esapdát állítottak fel Apponyi Albert gróf, képviselőházi elnök számára, a kit mindenképen rá akarnak venni, hogy a Kossuth-ünnepélyre ő vezesse a képviselőket, pártkülönbség nélkül. Hogy sikerülni fog-e, majd elvlik.

Erről különben sok szó esett tegnap óta a Budapesten időző képviselők körében, Sokan így gondolkodtak:

— Kossuth Lajos emléke szent minden magyar ember előtt. A kegyelet-

ből méltó módon vette ki a maga részét Apponyi Kossuth halálakor beszédben is, tettekkkel is. Már most számolni kell azonban ősz királyunk benső érzelmeivel is. Bizonyára nincs kifogása az ünneplés ellen, de viszont tanácsossainak is tekintettel kell lenni arra, hogy Kossuth Lajos a koronás királyt megtagadta.

Ezekből pedig az következik, hogy nem volna szabad Apponyit, mint Házelnököt és valóságos belső titkos tanácsost kényszerhelyzetbe hozni és esetleg lehetlenné tenni. Oly kevés nagy emberünk van, hogy nem szabad azokat könnyedén skartba tétetni.

Ez tehát az egyik verzió. A másik az, hogy a függetlenségi-párt széleskörű akciót szándékozik indítani a *Gotterhalte* ellen.

Hát az mindenesetre kívánatos dolog volna, ha a Gotterhaltét új királyhymnusszal lehetne helyettesíteni, csak-hogy féltő, hogy ezzel a mozgalommal sok háboruskodást jéznék elő.

Volt azonban a Kossuth-párti képviselőknek egy más ténykedése is, a melyről a fővárosi lapok nem vettek tudomást.

Tegnap volt ugyanis a francziák nagy, július 14-iki nemzeti ünnepélye.

Rákosi Viktor, a nagy francziabarárt indítványára Combes francia miniszterelnöknek a következő üdvözlő táviratot küldötték el:

Mint a szabadság és függetlenség bajnokai lelkesen üdvözljük a fran-

dombnak sem. Már pedig, ha a katonai térképen nincs domb, akkor szent, hogy nincs domb az egész vidéken. Megkerülték az erdőt, az őrnagy egyszerre csak elhalványodva kérdezte a segédtsíztől.

— Hol vagyunk hadnagy ur?

— Ötvenhat pereznii úton északra keletre a homoki pusztától, felelte szolgálati kézséggel a segédtsízt.

Az őrnagy még halaványabb volt a esodálkozástól.

— Hadnagy ur ez érthetetlen! Tisz-tára érthetetlen! Tessék, itt a térkép, ott minden van, csak „deczkung“ nincs. Es nézzen ide, — maga elé mutatott látja ezt a hatalmas töltést? Hisz ez vasuti töltés!

Bizony az vasuti töltés volt, de ha nem is az lett volna, mivel az őrnagy mondta hát a hadnagy ráhagyta volna:

— Jelentem alássan, az vasuti töltés!

Nem volt már halovány a Branne őrnagy arca, villogott a tekintete. Odavágtatott a zászlóaljához:

— Zászlóalj vigyáz: Rohamlépés, irány utánam, zászlóalj indulj!

Remegett a föld, amint a csapat a töltés egyik oldalán föl, a másikon lero-hant. Ott aztán nyugodtan hasra feküdték.

Volt tehát „deczkung“ már, ha a térképen nem is volt jelezve. — Más-fél év alatt ugyanis kitalálták építeni a vasutat, a vidék katonai térképe pedig pár esztendő előtt készült.

Es a bolond öt esztendő ostoba zavart csinált a főherczeg csapatában is. A pusztától délre ugyanis a talaj már agyagos volt; ott emelkedett egy csomó domb, mindmegannyi földözék. Csakhogy

az öt esztendővel ezelőtt volt így. Mert azóta ott két óriási téglagyár létesült s a dombokat nem nyelte el egy a föld, hanem — felhasználták tégláégetésre.

Mikor az ezredes ezt meglátta, tüzes abroncsot érzett a koponyáján.

Hogy ők most a főherczegét oly helyre vezették, ahol nincs földözék, hiába vették elő a tisztek iránytűiket, hogy talán az állt meg, nem az eszük, dombot azért mégis csak a — térképen találtak. Pedig oly szépen ki volt már másodpereznii pontossággal számítva a főherczeg győzelme és most megeshetik, hogy az őrnagy győz. De nem! Lehetetlen! Hisz annak a térképén sincs földözék! Es ment a csapat nyugodtan északra, hogy hirtelen üssön rajt az ellenen.

A fenség mosolyogva szölt az ezredparancsnokhoz:

— Hisz erre nincs domb.

— Nincs, fenség, a legnagyobb sajnálatomra, de ha parancsolni . . .

Majdnem azt felelte szegény megzavart feje, hogy ő hoz oda néhány dombot, de nem fejezhette be szolgálatkész és lojális mondóját, mert ekkora a vasuti töltés bukkant fel a szemük előtt, de csak egy pillaratra, mert a következőkben oly fülsiketítő gyorstüz fogadta a csapatot, hogy a lőpor füstjében nem igen lehetett látni a szerintünk égből odapottyant töltést.

Azonnal lefuvatták az ütközetet. A fenség kacagásba gurult, hogy alig volt képes kapkodni a szavak után:

— Ezredes ur! . . . Ezredes ur! . . .

Ez pompás! . . . Klasszikus! . . . Es . . . és . . . famózus . . . kolosszális! . . . No de ily vereséget . . . Es kicsordultak a

könnyek a nevetéstől a szemeibe. Azután lecsilapodva mosolyogva kérdezte:

— Ki az ellencsapat parancsnoka?

Az ezredes kinosan izgett-mozgott nem tudta, nevesen-e a vezetővel vagy boszankodjék-e a felsülésén. Egyszerre azonban egy szájjal pipázni és furulyázni nem lehet, mert az egyiket szivni, a másikat fujni kell, — hát ő is nevetve felelte:

— Branne őrnagy a parancsnok fenség.

— No ebből is nemsekára alezrede lesz.

Az ezredes dűnnyögött valamit. A főherczeg szemén szigorúság ült ki:

— Ezredes ur, a csapatokat diszelvonulásban szeretném elővezetni a győztes őrnagy ur előtt! . . . Ime itt vágat felénk . . . Őrnagy ur! . . . szölt Branne felé fordulva, — kitűnő volt a támadás. Valóban legigazabb elismerésemet kell, hogy kifejezzem. — Ezzel melegen meg- rázta Branne jobbát és a zászlóaljához vágatott.

A legénység diszelvonulásra készen állott. A főherczeg vezényszava esengett:

— Zászlóalj vigyázz! Zászlóalj jobbra nézz! Diszelvonulás, — zászlóalj indulj!

Dűbörgött a föld a kemény léptek alatt, nyolczszáz ember szeme meredett az őrnagyra, a fenség katonás délezgességgel emelte előtte tisztelgésre a kivont kardot.

S az őrnagy odaszegezettten ült a lován, kezét tisztelegve a sapkáján tartotta és könny ragyogott a szemében . . .

ezia bajnokokat, a kik a szabadságot és függetlenséget már kivívták!!

Combes választát a mai nappal várják.

Szövőipar - tanfolyam Debreczenben.

Látogatás a Stefánia árvaházban.

Debreczen, július 15.

Kevesen vannak városunkban, kiknek egyáltalában tudomásuk volna arról az áldásos munkáról, melyet idestova egy esztendő óta a Jótékony Nőegylet az ő Stefánia árvaházában egy Szövőipar-tanfolyam fentartása által folytat. Felhívták erre az iskolára figyelmemet s ma meglátogatván, nem tehetem, hogy a nyilvánosság előtt el ne mondjam ottan szerzett tapasztalataimat. Minduntalan beszélünk az ipar fontosságáról, az iparfejlesztés szükségességéről. Helyes dolognak tartom hát, hogy ha e téren valami új mozzanattal találkozunk, főleg pedig olyannal, melynek a nép jólétét előmozdítani törekvő célja és jelentősége van, foglalkozunk azzal, méltassuk azt érdeme szerint s ki-ki hivatási munkája irányában istápolja annak érdekeit, igyekeznek annak föllendítésére minden, tehetségében, hatalmában levő eszközt felhasználni.

Városunk érdeke követeli ezt tőlünk, Debreczen város érdeke, melyet iparúzó városnak is szeretnénk látni magasabb mérvben, mint a milyennek azt ma, ebben a tekintetben ismerjük.

A Jótékony Nőegylet mult 1901. évi július havától kezdve tartja fenn ez intézményét, melyben minden szükséges kellék megvan ahhoz, hogy fölvirágozván, kenyeret és pedig igen becsületesen szerzett kenyeret adjon azoknak, kik ez uton óhajtnák Istentől nyert erejüket értékesíteni, — csak legyen meg hatóságainkban, az ipar- és kereskedelmi kamarában, társadalmunkban, főként pedig kereskedőinkben a kellő jóakarát, hogy érdeklődjenek a Jótékony Nőegylet újonnan fölemelt zászlója által hordozott amaz ügy iránt, melyet e tanfolyam létesítése által vett a maga kezébe.

A szövőipar létesítésének célja az, hogy a társadalom minden osztályában lehetővé tegye azokra a nőkre, kiknek körülményei ezt így kívánják, egy oly iparúzóval való foglalkozást, mely míg egyrészt élvezetet nyújt a munkát szerzőknek, tisztességes jövedelmi forrást is biztosít azoknak, kik a szövészetben a teljes gyakorlatosságot megszerezték. Szegénységi bizonyítvány mellett teljesen ingyen különben havi csekély 4 korona tandíj fizetése mellett vétetnek fel e tanfolyamra, olyan, 13 évet meghaladott ép és egészséges nők, kik elszánják magukat, hogy míg a szövészetbe bele nem jönnek, minden fizetésre való igény nélkül látogatják a tanfolyam óráit, melyek d. e. 8—11 s d. u. 3—6, illetőleg télen 2—5 óráig tartanak. Be lehet iratkozni

az intézetbe az év bármely szakában s a beiratkozott nők, kik között férjhez ment nők is voltak már, szeretetteljes vezetésben, a szövészet munkájában fokozatosan haladó lelkiismeretes irányításban részesülnek.

Egy művelt lelkű, szelid modoru urnő, Bagossy Kálmánné áll az intézet élén, ki ereje javát szentelve e tanfolyam vezetésére. Nemes igyekezetével valóban megérdemli, hogy munkáját az eddiginél nagyobb figyelemre méltassa városunk közönsége.

A tanfolyam berendezése még mindig, tagadhatatlanul, a kezdet elején áll. Most kap a tanfolyam hat szövőszéket állam segély gyanánt, a mikor természetesen mindjárt nagyobb arányokban dolgozhatnak s olcsóbb áron bocsáthatja a közönség rendelkezése alá az általa készített árukat.

A tanfolyamon most, mikor meglátogattuk, nyolcz fiatal leány volt jelen, s tanulták a fonást, a motolálást, a legombalyítást, a esüllést vagyis visszagombalyítást s közülök a legelőhaladotabb már a szövés szép munkájával foglalkozott.

A már készen levő szövött vászon munkák pohártörlekből, tányértörlekből, czipő- és függönyszövetekből, abroszokból, asztalkendőkből s java-kaszava utánzattal kávék terítékekből állanak.

Nézzék meg városunk urnői e tanfolyamot; a Szabóknak, Kardosoknak, Benyácsoknak, Donogán és Somossynak, Bosznaiaknak, Kunczének nagykereskedő cézei pedig vegyék pártfogásukba a Debreczenben termelt vászonmunkákat, s midőn egy csapat szegény nőnek kenyeret adnak ezzel kezökbe, s így egyszerre közgazdasági és erkölcsi célt is szolgálnak: városunk iparának fejlesztése nagy munkáját is előbbviszik, bebizonyítván azt a régi tételt, hogy ipar és kereskedelem ikertestvérek egymással, s a mit az egyik ülő robotolásban készít el, szárnyra veszi azt a másik s átadja, mint közjót, hazánk javára, a nemzet-erői fejlesztésére.

Lehet e ennél a kereskedelemnek szebb feladata?!

S nem érdemel-e tiszteletet a Jótékony Nőegylet és annak lelkes elnöknője e nemes célt szolgáló új intézmény létesítéseért?!

Csiky Lajos.

Betörés a Széchenyi-utcán.

Garázdálkodó rabló-csemeték.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 15.

A debreczeni rendőrség tegnap ismét jó fogást csinált, bár — el kell ismerni — a véletlen, az a bizonyos jeles munkatárs járt közbe különös sikerrel a dologban. A véletlen mindig a legmegbizhatóbb munkása a rendészetnek és tíz esetben kileneznek annak a közreműködésével jut eredményhez a világ akármely rendőrsége.

Tegnap éjjel történt a betörés egy Széchenyi-utcai házban. A mint a jellekből kitűnik, úgy történhetett, hogy

este, kapuzárás előtt surrantak be a házba és reggel kapunyitás után osontak ki, lehetőleg feltűnés nélkül. Az eset részletei különben a következők:

Már a kora reggeli órákban jelentést tettek a Szent-Anna-utcai bűnügyi osztályon arról, hogy az éjjel egy Lippe nevű ember lakására betörték és onnan 264 korona pénzt és több rend ruhát raboltak el ismeretlen tettesek. Fehér r. biztos nyomozott a nap folyamán a betörők után, de eredménytelenül. Délután azonban a véletlen vezette a rendőrséget a tettesek nyomára.

A vasuti állomásnál szolgálatot tevő rendőrpáncsnokhoz állított egy Polgáry Bálintné nevű asszony és elmondta, hogy nála szolgálatban van Simon Róza, akinek egy György nevű 15 éves fia beállított hozzájuk délelőtt egy csomó férfi ruhával és egy órával, hogy azt az anyja őrizetére bizza, elmondta ott hogy délután elutazik, de mivel neki gyanus a dolog, felhívja rá a rendőrség figyelmét. Simon György, ismert zzebmetező, hasonló társával, Varga Gusztáv cigány legénynyel ott ácsorgott a peronon. A rendőrpáncsnok rögtön lefűlelte és a rendőrségre vitte a két jómadarat. Ott tünt ki aztán a vallomásból, hogy az éjjeli betörőkkel van dolga a rendőrségnek.

A két atyafinál a ruhák egy részét meg is találták, de a pénzzel egy harmadik, valami Lévy István nevű gazember már eleve megugrott, hogy a mai margitai vásárt el ne mulassza. A pénzt el vitte magával, tehát sürgönyileg intézkedtek az elfogatása iránt. A két elfogott czimborát a rendőrség letartóztatta és remélhető, hogy a harmadik is mihamarabb hurokra kerül.

Öngyilkos szerelmesek.

Halni vágyó lányok.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, július 15.

Két napi pihenő után, a tegnapi nap újból meghozta a maga öngyilkosságot kísérő szerencsétlenségeit. Két boldogtalan leány akart megválni az élettől s a véletlen műve, hogy egyiknek sem sikerült a kétségbeesés sugallta kísérlet.

Julius hóban ez a két eset a többivel együtt 13 öngyilkosságot jelent. — Megdöbbenő sokasága a boldogtalanságnak, gyászos képe az emberi gyatra-ságnak.

A két öngyilkossági kísérletről tudósítónk alábbiakban számol be:

(Bódi Margit tragédiája.)

Az egyik öngyilkos viruló szépségű 18 esztendő hajadon — Bódi Margit. — Szobaleány volt a Rákóczy-utca 3. sz. házban Bácsi Ferencznel. Három hét óta szolgált s a ház népe becsülte a szorgalmas leányt, a kit tegnap reggel összeesve találtak a konyha kövezetén. Zsirszódával mérgezte meg magát és súlyos belső sérülésekkel szállították be a kórházba, a hol azonnal ápolás alá vették.

A fiatal öngyilkos-jelölt — elkese-redése okozóját, a maga tragikumát a következőkben mondta tollba:

(Szerettem!)

Egyeken születtem s odahaza ismerkedtem meg Vajda Györggyel, az ottani örs esendőtizedesével. Édes anyám elhalt, apám Bódi Antal nem igen ért rá velem foglalkozni és én minden időmet Gyurkával töltöttem.

— Szerettem!

Vajdát nemsokára áthelyezték Hadháza, a hová magához esalt azzal az ígérettel, hogy 24 korona tartásdíjat fizet. Megszegte a szavát, nem adott egy fillért sem és tovább esalt ide Debreczenbe. Szolgálatba akartam állani, de előbb haza utaztam ese édkönyvet váltani.

(Parasztbecsület.)

Az apám bezárta előttem az ajtót — nem fogadott a házába:

— Olyan lánynak, mint te, nincs helye az én asztalomnál. Czéda vagy! Menj a csendőrd után!

Visszajöttem és akkor állottam el ideiglenes igazolvány alapján Bácsi Ferenczékhez. Jó helyem volt, de nem tudtam vigasztalódni. Bántott az apám köszívütsége, de még jobban a Gyurka hűtlensége és elhatározta, hogy meghalok.

Igy mondta el Bódi Margit a maga baját, a maga keserűségét, melyből a halálba akart menekülni. Öngyilkossági kísérletéről távirati tudósítás ment édes apjának Egyekre és tudatták külön kivánságára a hűtlen esendőr-ideált is a szép Margit esetéről.

* * *

(Szerelm a sárban.)

A másik öngyilkosságot kísértő szerencsétlent Szabó Ilonának hívják. Künn a Késes-uteza egyik legénymulatójában — a mámoros éjszakák lovagjainak volt kedvencz donnála s ott a sárvilágban ismerkedett meg egy daliás ifjával, a ki meghódította a bukott Ilonka szívet.

A perdita szerelmes lett. Ideálja nem viszonzotta a kün leányának meleg valomásait és Szabó Ilona mihamar tisztában volt azzal, hogy nem termett számára boldogság a földön.

Tegnap végleg elkeseredett, valahonnan mérget szerzett s pohárba öntve — fölhajtotta. Nem sikerült a próba s a halni vágyó lánvirág életben maradt.

Beszállították a kórházba, a hol ágya ott áll a másik öngyilkos, a boldogtalan Bódi Margit mellett.

UJDONSÁGOK.**Debreczen — Amerikában.**

Levél Szávay Gyulához.

Érdekes levelet kapott tegnap a debreczeni kereskedelmi kamara poéta-titkára Szávay Gyula. Az „Országos Nemzeti Szövetség” társelnöke Zseni József hívja meg egy kis amerikai kirándulásra Szávayt, kérvén egyszersmint: vinne innen a Hortobágy csikósaitól ajándékot az Egyesült Államok elnökének.

A meleg hangu megkeresést, mely

minket debreczenieket kétszeresen érdekel, egész terjedelmében adjuk:

Budapest, 1902. július 13.

Igen tisztelt uramf

Nagy utra, messze idegenbe készülnök, az amerikai magyarok közé, hogy az Országos Nemzeti Szövetség képviselőjében — mint annak ig. társelnöke — nemzeti díszszólistát vigyek a bridgeporti székhellyel szövetkezett betegsegélyező egyesületek 10 éves fennállása alkalmával New-Yorkban szept. 1-én tartandó magyar ünnepre.

Mindezekről a lapokból és Kohányi ur leveléből kedves Szávay ur már értesült s bizonyára nagyot dobant ezeknek hallatára, olvasására az ön magyar szíve. Ismerem műveiből a gondolat és érzelmi világát s így biztos vagyok benne, hogy lelkesedik a zászló küldésében kifejezendő nagy gondolatért.

Engedje meg, hogy ügyünk iránt feltételezett rokonszenvét kihasználjam s felvilágosítást, tanácsot kérjek mindazokra nézve amiket egy olyan magyarnak — mint jó magam is vagyok — szükséges tudni, aki a szép Velen-czénél, meg az átkos Bécsnél, világot tovább nem járt, mivel saját hazája megismerését előbb való kötelességnek tartotta a külföld becsatangolásánál.

Mi sem természetesebb, hogy ilyen utra elő kell magát az embernek készíteni. Már elolvastam Keeskeméthy Aurél, Miklós Ödön, Szávay Gyula könyveit — Amerikáról — de érzem, hogy egy félórai beszélgetés nem volna fölösleges. Ez okból óhajtanék lemenni Debreczenbe szíves utbaigazításait kikérni és rábeszélni arra, hogy jöjjön velem Amerikába! Látja kedves Szávay ur erre önt köti amerikai barátainak adott ígérete.

Azután meg gondoljon kérem Juczikára! Milyen nagyszerű jelenet volna a viszontlátás! Nos, ugye jól jegyzem a dolgot? Kohányi urral nagy levelezésben vagyunk, amint jelenté, önnek is irt, kijövele felől. Hát csak rajta, ne szánja, hanem határozza rá magát. Valószínű hogy Havpál Benő budai ref. lelkész és Kozora Endre kassai kanonok is jönnek. Négyen felforgatjuk Amerikát s csinálunk magyar politikát. Hadd egye az irigység II. Vilmost. Majd egy kicsit megtépászzuk Henrik herczeg babérait. Félig tréfa, félig komoly az, amit így irásközben kisütöttem, de az ötletszerű dolgoknak a legtöbbször nagy hatása szokott lenni. Az ötlet pedig egy debreczeni esutorában esucosodik ki, melyet — jóféle tokajival megtöltve — newyorki magyar ünnepen az amerikai köztársaság elnökére emelnénk s elküldenénk más egyébb vadász embert érdeklő szíryanos munkáju debreczeni különlegességekkel.

A debreczeni szürszabók meg akarván hálálni Lord Palmerstonnak azt, hogy a 60-as években Ausztriánál közbelépett a magyarországi protestánsok érdekében, hát küldtek neki egy ezifra szűrt, amit Palmerston állítólag haláláig hordott volna. Ön kedves Szávay ur megérti és meg is tudja valósítani az ilyen ötletet, tessék tehát foglalkozni vele.

Talán az iparkamara magára vállalhatná a tárgyak elkészítését. Roosevelt szenvedélyes vadász s így egy szépen kidolgozott vadásztarisznnya, aczélkovapló készség stb. alkalmas ajándék lenne, főképen pedig a esutora-kulacs! Mivel pedig már ezéh

nincs, a kinek nevében — debreczeniesen szólva — ellehetne az ajándékot küldeni, hát szerepelhetne a hortobágyi pásztornép ajándéképpen, ha nem is Roseveltnak, hát akkor az amerikai magyarságnak azon rendeltetéssel, — hogy a kulacsból mindannyiszor üritsenek Magyarországra, valahányszor a díszszólistát kibontják stb.

Mindezek utána pedig vagyok tisztelő és őszinte híve

Zseni József.

Százezer koronás örökség.

Egy hitlevél története.

Valósággal kalandos amerikai izü történet az, aminek utójátéka H.-Nánáson játszódott le. Tudvalevő — s az összes lapok megemlékeztek róla pár nappal ezelőtt — hogy Weisz Fülöp New-Yorkban élő kereskedő, a honvágtyól gyötörtetve, betegen hazajött. A nagy tengeri ut azonban annyira megviselte, hogy Budapesten bevitték a Róth-féle szanatóriumba. A haldokló azután magához kérte H.-Nánáson lakó fivérét, Zsigmondot — gyulafehérvári bátyjával együtt. Ezek az utolsó pillanatban érkeztek és éppen csak hogy beszélhettek haldokló fivérükkel és átvehették hagyatékát és végintézkedését. Weisz Fülöp pedig az édes, látni vágyott haza földjén meghalt és hazai földben nyugosza örök álmát.

Pár nappal Weisz Fülöp halála után egy távirat érkezett Budapestre a rokonokhoz. A rendkívül érdekes távirat szószerint a következő:

Weisz Fülöp amerikai állampolgár itteni Róth szanatóriumban elhunyt, fivére Zsigmondottan lakos gyulafehérvári bátyjával átvette ingóságait. Kérem esetleg a nálalevő ket newyorki özvegyének biztosítani, engem értesíteni,

Chester,

amerikai kóuzul.

A táviratra a rokonság azonnal intézkedett. Az eredmény meglepő volt a mennyiben az elhunyt fiverei egy sárga bőrövet és egy fekete bőrtárczát adták át. Ez utóbbiban 26994 szeriessel egy ötezer font sterlingró szóló hitel levél a new-yorki Circulár Letter of Credit. Knauth Nachod et Kühne bankháztól. Ez az értékpapír tehát a mi pénzünk szerint százezer korona aranyban. A bőrtárczában találtak ezenkívül egy 677. sz. kartonjegyet Holland-Amerika-Rotterdam line felirással, amelylyel az elhunyt podgyásza kiváltható. A tárcza bőrvben pedig, mely a beteg utas derekára volt esatolva és öt gombbal zárható rekesszel van ellátva — találtak 12 korona 60 fillért. Az elhunyt hozzátartozói előadták még azt is, hogy a budapesti izraelita szent egyletnél egy 300 font sterlingról

szóló hitel levelet zálogosítottak el, hogy a temetési költséget fedezzék.

A rokonság az 5000 font sterlingről szóló hitel levelet, mint a hagyaték többi részét is átküldte megőrzés végett a város pénztárhivatalának, a hol a hagyatékot a letéti pénztárba további intézkedésig őrizet alá vették. Így tehát az Amerikában visszamaradt özvegy több, mint százezer korona örökség jogos tulajdonosa.

*** Egészségügyi felügyelők Debreczenben.** Dr. Blum Ödön egészségügyi felügyelő és Thig Kálmán miniszteri számtanácsos időzött tegnap Debreczenben, hogy egészségügyi szemlét tartsanak a debreczeni közkórház fölött. A közkórház főorvosa és a kórházi gondnok kíséretében délelőtt megtekintették a kertet és az épületet, délután pedig a hivatalokat és kórhelyiségeket. A két egészségügyi-felügyelő országos körúton van jelenleg, így a tegnapi esti órákban már tovább is utaztak. A debreczeni közkórházban mindent példás rendben találtak és megelégedésüket a kórházi főorvos előtt ki is fejezték.

*** Debreczeniek a nemzetközi sajtókongresszuson.** Az e hó 20-án Bernben tartandó újságíró kongresszuson Debreczenből ketten vesznek részt. Szávay Gyula, a kamara titkára, mint a V. H. O. Sz. alelnöke a szövetség megbízásából és dr. Király Péter ügyvéd, a szövetség tagja. A kongresszus több nagyfotossága, különösen az újságírói kart érintő kérdéseket fog megvitatni.

*** Népgyűlés Debreczenben.** Jövő hó elsején népgyűlés lesz Debreczenben az önálló vámterület mellett. Jelen lesznek a gyűlésen Rákosi Viktor, Thaly Kálmán, Bakonyi Samu dr., Benedek János dr. országgyűlési képviselőknél kívül Barabás Béla, Pichler Győző s a függetlenségi-párt több-kevesebb tagja. A népgyűlés memorandummal fogja megkeresni a törvényalkotó testületet, melyben a gazdasági önállóság megteremtését fogja kérelmezni.

*** Lelkész-képesítő vizsgálatok.** A tiszántúli ev. ref. egyházkerület lelkész-képesítő vizsgálatai szeptember 11. 12 és 13-án lesznek a főiskola kis tanástermében. Az erre vonatkozó részletes adatokat holnapi lapunkban közöljük.

*** Befejezett házbéradó tárgyalások.** Megirtuk, hogy egy miniszteri kiküldött a debreczeni pénzügyigazgatósággal és a város megbízottjával egyetemben tárgyalásokat folytat a házbéradó behozatala ügyében. Két lista fekszik ugyanis a minisztérium előtt. A pénzügyigazgató és a városi adóhivatal lajstroma. A kettő közti különbség kiegyenlítése képezte a tárgyalások ügyrendjét. Mint értesülünk, a tárgyalásokat tegnap befejezték és a miniszteri kiküldött visszautazott a fővárosba. A tárgyalások eredményéről a napokban fogunk beszámolni.

*** A város tűzkára.** A lovassági lak-tanyában nem rég kiűtött tűzvész alkal-mával a város mintegy 5500 korona kárt szenvedett. A laktanya az *Adria bizto-*

sító társaságnál van tűzkár ellen biztosítva. Mint értesülünk, az intézet debreczeni fiókja tegnap fizette be a városi házipénztárba az összeget.

*** A külföldi utlevelek ára.** A világ még mindig nagy az embereknek, tehát utlevéllel utazik mindenki, különösen nálunk, a hol mindenki attól tart, hogy sikkasztónak nézik, ha nem igazolja magát. Az utlevelek azonban eddig rendszeren sok pénzbe kerültek, mert a községi jegyző urak, akik kiállították, busásan megfizették maguknak. E miatt panaszkok érkeztek a belügyminisztériumhoz, aminek az lett a következménye, hogy a belügyminiszter rendeletet adott ki, melyben megtiltja a jegyzőknek, hogy a külföldi utlevelekhez szükséges szerelvények és iratok kiállításáért díjazást szedjenek.

*** A pénzhamisító banda elfogatása.** A múlt héten több ízben foglalkoztunk a pénzhamisítás miatt letartóztatott bandával, melynek élén Siket Lajos, majthényi földbirtokos állott. A rendőrség, valamint Hoffmann vizsgálóbíró erélyesen folytatja a nyomozást a pénzhamisítók ügyében és nem sikertelenül, amennyiben a fél tuczat eddigi letartóztatott bűnrészesek közé tegnap újabb három embert hoztak a csendőrök. Az új alakoknak csupán annyi részük van a dologban, hogy ők is lépre mentek Siket ur csábításaiuk és előlegeztek neki pénzt a jövőre busás nyereség reményében. Az elfogottak kiletét a vizsgálat érdekében titkolják.

*** A termés Debreczen környékén.** Ilyenkor, aratás idején minden magyar embernek a termés okoz érthető gondot, legyen az az ember akár földmivelő, akár bankhivatalnok vagy jogász. Magyarország közgazdaságát a föld termése uralja, tehát nincs mit esodálkozni rajta, ha a rossz időjárás után, a mely egész évben kétségbeejtette a kedélyeket, némiképen fellelegzünk, a jó hír hallatára. A környékről ugyanis azt jelentik, hogy a termés meglepő jónak mutatkozik és hogy az aratások szép eredménnyel kecsegtetnek. Örömmel jelenthetjük azt is, hogy a gazdasági elhelyező intézet jelentése szerint az arató munkásokat mind elhelyezték és hogy nem mutatkozik munkahiány sehol a vidéken.

*** A szegényügyi-bizottság ülése.** Debreczen város szegényügyi-bizottsága Oláh Károly tanácsnok elnöklete alatt gyűlést tartott tegnap a városházán. A bizottság folyó ügyeket tárgyalt, melyek nagyrészt a szegényházba való felvételre szorítottak.

*** Sertésvész.** A csegei kis majorban sertésvész ütött ki. Egy hét leforgása alatt 45 sertés pusztult el. Ebből kifolyólag a főszolgabíró elrendelte a kivételre való zárlatot. A tiszafüredi szolgabíró átiratban közli a debreczeni főszolgabíróval, hogy az ottani járásban a sertésvésszel egyidejűleg kiűtött a sertésorbáncz is. Az említett szolgabíró megvette a kellő óvintézkedéseket a veszedelmes betegségek továbbterjedése ellen.

*** Gyászbesz.** Nyir-Derzsen (Szabolcsmegye) tegnap éjjel elhunyt egy jótekonyságáról általánosan ismert nagybirtokos: Fisch József 72 éves korában. Halálát nagyszámú, előkelő rokonság

gyászolja. Az elhunyt fivére volt Fisch Ignác debreczeni lakos, biharmegyei nagybirtokosnak.

*** Kiadó vadászterületek.** A hajdusoboszlói vadászterületet f. évi augusztus hó 1-től terjedő hat évi időtartamra nyilvános árverés útján bérbe adják. Az árverés e hó 30-án lesz. A feltételek úgy az árverésre, mint a bérletre vonatkozólag az ottani főjegyzői hivatalban megtekinthetők. — Ugyancsak nyilvános árverés útján adják 6 évig bérbe a nádudvari vadászterületeket is, e hó 27-én délelőtt 18 órakor a nádudvari község-házánál.

*** Próbaéneklés.** A Kossuth-utcai ev. ref. templomban ma délután 4 órakor tartatik meg a rektor pályázók próbaéneklése és próba-orgonázása. A próbára meghívták a presbitereket, kik a pályázat fölött dönteni fognak — s a helyi sajtó képviselőit.

*** Halálozások.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be az anyakönyvi hivatalban: Faragó Juliánna ev. ref. 9 hónapos, Vékony Eszter ev. ref. 14 hónapos, Klein Hajnalka izr. 9 hónapos, Medgyesi Róza ev. ref. 20 éves, Kiss Gábor ev. ref. 16 hónapos, Bunda Károly ág. ev. 9 hónapos.

*** Lányi Géza Debreczenben.** Blaha Lujza kedvenc ezimbalmosa, ki már többször gyönyörködtette a város előkelő, a magyar dalért lelkesedő közönségét — a napokban ismét Debreczenben tart pár estélyt, jól szervezett dalostársulátával. Lányi Géza ezúttal csupán két előadást rendez az Angol Királynő kellemes nyári kerthelyiségében. A kitűnő dalostársaságot melegen ajánljuk a közönség figyelmébe.

*** Az üstökös és az időjárás.** Néhány nap előtt egy újdonság jelent meg e lapban, a melyre az olvasók kevés ügyet fordítottak, a mely pedig — budapesti levelezőnk közlése szerint, a kinek alkalma volt egy híres magyar tudósunk erre vonatkozó kijelentését hallani — megmagyarázza az elmúlt napok abnormis időjárását. Egy óriási nagyságú üstökös oly közel vonult el a nap előtt, hogy az üstökösnek egész tömege szinte horzsolta a nap felületét, de mindenestre oly közel került hozzá, hogy a napkoronán átvonult. Ha már most figyelembe vesszük, hogy az üstökösök hőmérséklete körülbelül 150 fok a fagyponthoz, úgy könnyen elképzelhetjük, hogy egy nagyobb fajtájú üstökös, amelynek farka körülbelül néhány millió kilométerre terjed, a nap tőszomszédságába érve, jelentékenyen lehűtheti ezt az életet árasztó tüzes golyót. Az üstökösnek a nap előtt való elvonulása több napig tartott s ez alatt az idő alatt nemesak, hogy elfogta tőlünk a napsugarakat, hanem tetemesen le is hűtötte azokat. Alapos reményünk lehet rá, hogy már megszabadulunk ettől a kellemetlen időjárástól, miután a szóban forgó üstökös már eltávozott a nap mellől s így remélhető, hogy a napsugarak most már állandóan teljes erővel és nem lehűtve fognak hozzánk érkezni.

*** Tűzijáték a Nagyerdőn.** Megirtuk a minap, hogy Leinfrost Armin e hó 20-án nagyszabású és igen érdekesnek ígérkező tűzijátékot szándékozik rendezni a Nagyerdőn. Rakéták és a leg-

különbözőbb rendű és rangu tüzi patantyuk színes, tarka-barka seregét szándékozik bemutatni a közönségnek Leidenfrost Ármín. Mint értesülünk, ma adta be a tűzijáték rendezése iránti kérvényét a városi tanácshoz.

* **Angelotti mulató.** Az *Otthon* kert-helyiségében estéről-estére zsufolt ház előtt folynak az Angelotti társulatának pompás előadásai. Ma, szerdán különös érdekességet kölcsönöz az előadásnak *Angelottiné* asszony fölépte, aki mint átváltozó (à la Fregoli) mutatkozik be a közönségnek. Ezenkívül saját dal szerzeményeit is énekelni fogja Angelottiné. Esős idő esetén az előadást a teremben tartják meg.

* **A szülők figyelmébe.** Elemi népiszkolai gyermekeket, kiket szüleik német nyelvű községekben iskoláztatni kívánnak — teljes ellátásra fogad Szepes-Merényben az alulírott. Jelentkezések minél előbb kéretnek. Pitonyák János, tanító.

TÁVIRATOK.

Schlauch Lőrincz temetése.

Temesvár, július 15. (*Saját tudósítónktól.*) *Schlauch* Lőrincz bitoros püspök tetemét hozó különvonat tegnap este fél 9 órakor érkezett a Józsefvárosi pályaudvarra, a hol a halottaskocsit külön vágányon helyezték el. A vonattal érkeztek a nagyvárad vendégek. Ma reggel 8 órakor a pályaudvaron *Geml* József polgármester-helyettes és *Bandl* Rezső főkapitány a város nevében átvették a tetemet. A pályaudvaron ezrekre menő néptömeg gyűlt össze, többek között Uj-Arad, Gyarmata, Nagy-Szent-Miklós községek sváb küldöttségei. A koporsót az elsőosztályú váróterembe vitték, a hol *Németh* József felszentelt püspök a káptalan élén átvette. Azután nyolcz lovas gyász-kocsira tették a koporsót, mire a gyászmenet az összes harangok zúgása között elindult a székesegyház felé. Az utcákon, a merre a menet haladt, mindenütt fekete zászlók lengtek és nagy néptömeg állott sorfalat. A menet 9 órakor ért a székesegyházba. Tíz órakor *Radnay* Farkas nagyvárad fölszentelt püspök fényes segédlettel pontifikálta a rekviemet, majd *Németh* püspök végezte a gyászszertartást és a káptalan öt legidősebb kánonoka ötszörös abszolúciót adott. A gyászszertartáson jelen voltak az összes katonai és polgári hatóságok. Dél felé járt az idő, mire a gyászmenet az egész csanádi papsággal megindult a temető felé, a hol az elhunyt bitorost mauzoleumában atyja mellett helyezték örök nyugalomra.

Kémkedéssel gyanúsított tiszt.

Lyon, július 15. A napokban itt egy idegen katonatisztet tartóztattak le kém-

kedés gyanuja miatt. Német nyelvű iratokat találtak nála, a melyekből kitűnt, hogy a letartóztatott agybaja miatt nyugalmazott katonatiszt. A bíróság és a vezérkar tisztjei azt hiszik tehát, hogy kémkedésről nem lehet szó.

A szakelőadók tanácskozása.

Bécs, július 15. (*Saját tudósítónktól.*) A belügyminiszteriumban az osztrák és a magyar szakelőadók tegnap négy óra hosszat közös tanácskozást tartottak. A tanácskozás az állategészségügyi kérdésekre vonatkozott és pedig egyebek között az Ausztriába behozott marhák állategészségügyi megvizsgálásának javítására és a Magyarországból Ausztriába hozott sertések tekintetében szükséges bizonyos járványrendészeti rendszabályokra. A tanácskozást ma folytatják.

Elhalt föltaláló.

Bécs, július 15. (*Saját tudósítónktól.*) *Herman* Emánuel, osztrák miniszteri tanácsos, a levelező-lap föltalálója ma meghalt.

Halál a turfon.

Bécs, július 15. (*Saját tudósítónktól.*) *Stern* Rikárd, világhírű urlóvas, egy párisi milliomos fia, egy *normandiai* akadályversenyen lováról lebukott és szörnyet halt.

Velenze alkonya.

Budapest, július 15. (*Saját tudósítónktól.*) Egy hírlapíró ma fölkereste *Wagner* építészeti főtanácsost a velenzei katasztrófa ügyében. *Wagner* szerint *Velenze* elpusztul, mert a város-tartó czölöpök elkorhadtak s a házak súlyednek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Aki 22 évet ült fegyházban.** A debreczeni kir. törvényszék egy notorius gazember fölött ült törvényt tegnap délelőtt. *Kovács* Antal már 18 teljes esztendő telt a fegyházban. Egyetlen lopásért egy ízben hét évet kapott Székesfehérvárott és mikor kiszabadult a múlt évben — egyenesen Debreczenbe jött és *Józsa* Gábor czukorka-készítőnél bérelt ki egy hónapos ágyat, gyári munkásnak adva ki magát. A mítsem sejtő háziép ez év április havában magára hagyta *Kovács* Antalt a házban, aki az alkalmat felhasználva betörte a szekrényt és onnan 610 kor. készpénzt, ruhaneműt és egy arany gyűrűt lopott el. A tett elkövetése után nyomtalanul eltűnt. Köröző levelet bocsátottak ki ellene és ennek alapján fogta el a zimonyi csendőrség. A debreczeni kir. törvényszék lopás bűntette címén négy évi fegyházra ítélte *Kovács* Antalt, a ki megnyugodott az ítéletben. A kir. ügyész azonban súlyosbításért felebbezett.

§ **A szivbajos tolvaj.** *Farkas* Sárát a rendőrségen, valamint a tolvajok feles-társaságában röviden csak „szivbajos

tolvaj”-nak hívják. Ezt az elnevezést onnan kapta *Farkas* Sára, hogy szivbajos lévén, ha valami gazságon fogják, azzal védekezik és rendszerint nem hiába. Az év elején *Püspök* Ferenczné udvarában temetés volt. *Farkas* Sára is elment halottat nézni. Amikor a gyász tetőpontjára hágott, Sára felhasználva az alkalmat, beosont *Püspök*né szobájába és onnan ruhaneműeket akar lopni. A gyásznép azonban idejében észrevette és Sárát elfogták. A debreczeni kir. törvényszék a tolvajnot 2 évi fegyházra ítélte utóbbi, do valószínűleg nem utolsó ballépéseért.

REGÉNYCSARNOK.

A SZERELEM HATALMA.

Regény.

Írta: *Jablonezay Kálmán.*

VI.

Pogány esküvő.

(Folytatás)

Kárörvendve kacajából ki lehetett venni, hogy ő abban a perczen a fejedelem feledékenységére gondolt, mindenfelé számárnak el is nevezett.

A gönczöl szekér rudja lassan emelkedett felfelé azt jelentvén, hogy éjfélt közeledik.

A Karsák elnöke azt rendelé, hogy éjféltörténjék a szokás.

Az elítéltek felkötötték a fehér asszonyt. Ki ugyan most is tehetetlen volt saját magával de mégis volt már annyi ereje, hogy némán ön erejéből feltudott lábaira állani.

Kretur csakhamar sugta, hogy indulhatnak.

Tardos és Babil öbe kapták a fehér asszonyt és kiosantak a sátor belsejéből és Kretur által követve elkezdtek futni a kijelölt szikla irányában, hol a felnyergelt paripák várakoznak.

Elölény nem volt az egész környéken a Kafferek az elő vigyázatott teljesen feleslegesnek tartották gondolván, hogy a foglyok azóta olyan jól megvannak halva.

Futottak nehéz terheikkel az avaros helyenkint mocsáros lapályokon keresztül. Menetközben át lépve egy szeszegő kigyót, mely valószínűleg a sátorból elmenekült állományból tévedett erre.

Már a hajnal is derengeni kezdett még mindég nem értek czélukhoz. Pedig nem volt szabad magukat élő embertől láttatni. Ebben az esetben okvetlen veszve vannak.

Futottak tehát a végkimerülésig. Még néhány lépés, oda értek a hegy lábához, honnan meghalhatták a nyugtalanító lovak pata dobogását.

Kiki a maga Istenéhez imádkozva, végre czélukhoz értek.

Még az a kellemes meglepetés is vár reájuk, hogy rég nem látott öszvérek, összes czókmókjával szintén odavoltak kötözve egy erős fa lehajló ágához, melynek másik oldalán a lovak várakoztak.

Hálásan rebegtek köszönetet a derék elnöknek, kit mint egyedüli megmentőjüket igaz szívből csudáltak és bámultak.

De nem volt vesztegetni való idő. sietni kellett.

Napfeljöttig ki kellett futni abból a látókörből, melynek határáig egy ravasz kaffer szem elláthat.

(Folyt. köv.)

Hol jó és olcsó! *Fazekas Kál-*
mánnál Hatvan u. sz. (Koszu-
rus-ház), hol mindennemű földfestékek
valamint pillanat alatt száradó szobapadló
és butor lakkok, firnisz, vékony és vastag
asztalos enyv 38 kr kilója és mind e
szakmába vágó cizék olcsóbban mint
bárhon a nagyérdemű közönség rendel-
kezésére állanak. 100 kiló portland 5, 100
kiló román 3 kor.

Vállalati hirdetés sodrony ágybetétekre.

A debreczeni ev. ref. egyház
leánynevelő intézetében az interná-
tus számára szükséges ötvenhat da-
rab sodrony ágybetét. Az Igazgató-
tanács határozata értelmében, felhi-
vatnak a helybeli illetékes vállalkozók,
hogy ezen munkára ajánlataikat f.
évi július hó 21-dikének déli 12 órá-
jáig alulírott igazgatósághoz adják
be, ajánlatukhoz valódi nagyságban
mintát csatoljanak.

Az ajánlattevőknek kötelez-
niök kell magukat arra, hogy

1. az ágybetéteket a különböző
nagyságu ágyak méretei szerint ké-
szítik, hogy mindenik ágybetét a
megfelelő ágyba épen beleilljék.

2. az 56 darab ágybetét f. évi
augusztus hó 24-ére a Kossuth-ut-
czán 33 szám alatti felsőbb leány-
iskolába beküldik, a mely napon a
munkát az erre megbízott küldött-
ség megvizsgálja s a megfelelőket
átveszi.

3. a munka jóságáért 5 évig
jótállást vállalnak s az egyesység
utján megállapított s az átvétel után
azonnal fizetendő munkabérnek 2
százalékát biztosítékul bennhagyják,
mely összeg takarékpénztárba tét-
tetvén le, ennek kamatja a munka
elkészítőjét illeti.

Bővebb felvilágosítást ad na-
ponként d. e. 11 és 12 óra közt

az ev. ref. felsőbb leányiskola
igazgatósága.

o SÉRVBEN szenvedők! o

Ingyen és bérmentve
küldök minden érdeklő-
dőnek a sérvök keletkezése,
kezelése és gyógyítására vo-
natkozó népszerű tudó-
mányos ismertetést. o o
Bővebbet

KELETI J.

portoédiai műintézete és
cs. és kir. szab. sérvkötő
gyárában

Budapest,

IV. Koronaherceg-utca 17.

A legjobb arcz-
szépitőszert a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arczot tisztítja, fehériti és bársony puhává tieszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Serail-szappan.

Epe-szappan.

Serail-crème.

Kitünő toillet szappanok a
o kenőcs használatához o

Serail-puder. Kiváló finom arezpor
háromszinben, fehér, rózsza és créme
1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Főraktár: **Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalevits
Jenő, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László,
Baláss Ödön** gyógyszerész uraknál, valamint **Jósa és Jóna**
urak droguariájában.

Kapható továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerházban,
Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerházban.

Egy tégely ára
1 kor. 40 fillér

Egy kis tégely ára
70 fillér

Angelotti Mulató.

Az

„Otthon” kerthelyiségében

(Sas-utca 2. szám.)

Esős időben az előadás a teremben tartatik meg.

Ma, szerdán, 16-án

ANGELOTTINÉ

az első magyar átváltozó művésznő á lá FREGOLI első fellépte.

Megszökött primadonna
Komikáné
Anyós
Gígerli
Divathölgy
Alpesi leány

Angelottiné. Vizi sport
Angelottiné. Egy bakfis
Angelottiné. Ripacs Jambo primadonna
Angelottiné. Nürnbergi játékosnő
Angelottiné. Spanyol ezigánynő

Angelottiné.
Angelottiné.
Angelottiné.
Angelottiné.
Angelottiné.

Magyar dalok.

Irta: Angelottiné: — Édes anyám... — Kis me-
nyecske, ha kaczer... — Hej Maresa...

Az összes művészszenélyzet fellépte.

Szíves támogatást kér tisztelettel

Angelotti, igazgató.

Van szerencsénk értesíteni a nagyérdemű

öröltető és daráltató g g g g g g

g g g g g g g g g g g g gazda közönséget.

hogy a diószegi uton, a dohány gyárral szemben fekvő.

ujjonnan berendezett

„ERZSÉBET” malom

működését megkezdte és ott sima és kereskedelmi őrlést, ten-
geri és árpa darálást jutányos áron, pontos kiszolgálás mellett,
reggel 5 órától este 8 óráig elfogad.

Teljes tisztelettel:

„Erzsébet” malom

Weisz Sándor és társai.

Hirdetések

a SZABADSÁG napilap számára
jutányos áron felvételnek.

Fényképező

kamara legalkalmasabb
ajándék. Kellemes szó-
rakozás és hasznos idő-
töltés. Ingyen oktatás
és utasítás. Tessék ár-
lapot kérni Komáromi
József fényképészeti szak-
üzletéből: Debreczen, Piacz-utca 12 sz.

Ürmös bor 1 liter 80 fillér a
Debreczeni Szőlő-
és Bortermelő Szövetkezetnél, Simonffy-
utca 2. szám városi bérház.

M. Á. vasutak menetrendje

1902. május hó 1-től.

Debreczenből indul:		ó. p.
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4 16
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9 01
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12 36
Budapest—Nagyvárad felé	este	10 27
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden	déli	12 —
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	8 10
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	3 56
Szatmár—M.-Sziget felé	este	7 58
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	2 56
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. u.	12 17
Csak Szatmárig	reg.	5 10
Miskolcz—Kassa felé	reg.	8 22
Miskolcz—Kassa felé	este	6 57
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassafelé	d. u.	4 01
m. áll. v.-től	reg.	5 28
vásártérről	reg.	5 51
H.-Böszörmény—	d. u.	4 06
B.-Sz.-Mihály felé	d. u.	4 15
m. áll. v.-től	d. e.	11 20
vásártérről	d. e.	11 20
Füzes-Abony felé m. á. v.-től	reg.	4 42
Füzes-Abony felé vásártérről	reg.	5 —
Ohat-Köcs—Polgár felé m. á. v.-től	d. u.	4 21
Ohat-Köcs—Polgár felé vásártérről	d. u.	4 31
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	9 25
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4 31
Budapestre érkezik:		
A reggel 9 ó. 10 p.-kor induló gy. v.	d. u.	1 40
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz. v.	este	8 50
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz. v.	reg.	5 10
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy. v.	este	9 40
Budapestről Debreczenbe indul:		
A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező sz. v.	reg.	6 50
A d. u. 1 ó. 36 p.-kor érkező sz. v.	reg.	8 30
Az este 6 ó. 26 p.-kor érkező gy. v.	d. u.	2 00
Az éjjel 2 ó. 33 p.-kor érkező sz. v.	este	7 05
Az éjjel 2 ó. 33 p.-kor érkező sz. v. (P. Ladányig gy. v. átszállítással)	este	9 15
Debreczenbe érkezik:		
Budapest felől gy. v.	d. e.	11 44
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3 36
Budapest—Nagyvárad felől gy. v.	este	6 26
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2 33
Budapest felől	reg.	7 42
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg.	5 03
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7 32
" " " " gy. v.	d. u.	12 16
" " " " " " " "	d. u.	3 55
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10 12
Csak Szatmáról	este	6 45
Kassa—Miskolcz felől	reg.	8 07
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencsfelől	reg.	12 07
Kassa—Miskolcz felől	déli	7 53
vásártérre	este	8 04
máv.-hoz	reg.	8 17
B.-Sz.-Mihály—	reg.	8 11
H.-Böszörm. felől	este	6 34
vásártérre	este	8 25
máv.-hoz	este	8 30
F.-Abony felől vásártérre	d. u.	5 30
" " " " " " " "	d. u.	5 45
" " " " " " " "	d. u.	7 42
Ohat-Köcs—Polgár felől vásártérre	d. u.	8 —
" " " " " " " "	reg.	7 18
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	8 13

Utazó Dubl és Por gallérok

napernyők, blousok és kalapok
nagyon olcsón szerezhetők be

Rózsa Lajosnál

Kistemplom-bazár.

Denaturált szesz . . .

legerősebb 1 liter
üvegnekül 20 kr.

k a p h a t ó :

Gzegledi és Polgárnál.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész-féle balzsam

Közegészségügyi hatóságilag megvizsgálva és véleményezve.

A palack felszerelése a kereskedelmi törvény védjegy oltalmába részesül.

Ezen balzsam úgy belsőleg, mint külsőleg használ és pe-
dig: 1. még eddig el nem ért hatású gyógyszer a tüdő és mell
minden betegségeinél, enyhíti a hurutot, csillapítja a kihányást,
eltávolítja a fájó köhögést és idült fájdalmakat is gyógyít. 2.
Kiválóan használ torokgyulladásnál, rekedtségnél és Minden
nyakbetegségekben stb. 3. Teljesen eltávolít minden lázt. 4. Meg-
lepően gyógyítja a gyomorgöresöket, kólikát és szaggatásokat. 5.
A könnyű székelést elősegíti és a vért valamint a vesét tisztítja
eltávolítja a lépkört, a buskomorságot, elősegíti az étvágyat és
emésztést. 6. Kitűnően használ fogfájásoknál, odvas fogaknál
megszünteti a szájbűzt, minden fog- és szájbetegségeknel, eltá-
volítja a felbőgést. 7. Kitűnően használ külsőleg, mint csoda-
gyógyszer minden sebeknél, égéseknél, fagyott tagokra, megszün-
teti a fejfájást, zugást, szaggatást, köszvényt, fülbajt stb.

Figyeljünk mindig pontosan a fenti zöld angyal védjegyre!

Hamisításoktól legjobban megóvhatjuk magunkat, ha közvetlenül a gyárból rendelünk eredeti
karton csomagokban. — Az osztrák-magyar birodalom bármely postaállomására küldve, 12 kis
vagy 6 duplaüveg ára 4 korona. Bosznia vagy Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Megrendelések
csak a pénz előleges beküldése vagy részletfizetés mellett eszközölhetnek.

Miért szenved Ön! mikor a biztos gyógyulásra bármiféle és bármilyen régi sebeknél biztos kilá-
ása van és a csaknem mindig fájdalmas és veszélyes műtéteket sőt egyes tagok levágását is kikerülhe t

Thierry A. gyógyszerész százlevelű rózsabalzsamával

egyedül valódi
mely rendkívül szívóerővel bír s a sebek gyógyításában, valamint a fájdalmak egyhítésében utól-
érhetetlen. A valódi százlevelű rózsabalzsam használható:

A gyermekágyas nő mellbajánál, tejgyülemlésnél, mellkeményedésnél, orbáncz
mindennemű sérelmek láb- vagy csontsebesülések, sebek, genyedség, dagadt lá-
bak sőt csontszu ellen; ütes-, szurás-, lő-, vágás és zuzódási sebek ellen. Használható
minden idegen részek, u. m. üveg-, faszálka, homok, szilánk és tüskék eltávolí-
tására. Mindennemű daganat, kinövés, pokolvar, ujjaképződés, sőt rákbetegség
ellen, szemölcs, körömdaganat, hólyag- és feldörzsölt lábak gyógyítására. Minden-
nemű égési sebek, fagyott testrészek, betegeknel hosszas fekvés által támadt sebek,
nyakdaganat, vértorlás, fülzugás és a gyermekeknel előforduló kisebesedések
ellen stb.; a szétküldés kizárólag az összeg előleges beküldése mellett eszközöl-
tetik. 2 tégely, csomagolás, szállítólevél és bérmentes megküldéssel 3 kor. és 50 fl.

Számos bizonyítvány áll rendelkezésre. Figyelmeztetők mindenkit a hatástalan hamisítvá-
nyok megvételétől s kérem szigorúan arra ügyelni, hogy minden tégelyen a fenti védjegy és
cízének „Thierry A. örangyal-gyógyszertára Pregradában” beleégetve kell lenni. E két gyógyító ere-
jére nézve felülmulhatatlan szer sohase romlik meg, de sőt ellenkezőleg minél régiebbek, annál
értékesebbek és hatásosabbak, nem árt nekik se a hideg, se a meleg, azért bármely időszakban
használhatók. Csaknem mindig biztos sikerrel járnak, különösen míg az orvos megérkezik, ter-
mészetesen soha se szabad másféle hamisításokhoz vagy sokszorosan ajánlott hatástalan és ér-
téktelen pótszerekhez nyulni, melyekért csak haszontalanul dobjuk ki a pénzünket, de maradjunk
meg mindig a régi, kipróbált, olcsó megbízható s amellet teljesen ártalmatlan, világhírű szer
mellet, melyeket minden családnál előforduló esetőségekre mindig készletben kellene tartani. A
hol a valódiság minden felsorolt jeleivel ellátva nem volna kapható, egyszerűen rendeljük köz-
vetlenül az alábbi cím alatt:

**Thierry Adolf LIMITED örangyal-gyógyszertárától, Pregrada, Rohitsch-
Sauerbrunn mellett.**

Központi vaktár:

Budapesten Török J.; Zágrábban Mittelbach S.; és Bécsben Brady C. gyógyszertárában.